

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет
Факультет менеджменту, бізнесу та права

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Завідувач кафедри
ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін

(підпис) Моїсеєва Н.І.
(прізвище та ініціали)
"01" вересня 2025 р.

Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка (А Освіта)
Спеціальність - 015 (А 5) Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Освітня програма - «Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту» («Професійна освіта»)

Харків – 2025 р.

Укладач: **Данченко Ірина Олексіївна**, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін, доктор педагогічних наук, доцент.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному засіданні кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін.

Протокол від: " 01" вересня 2025 року № 1.

Робочу програму погоджено:

Гарант освітньої програми – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету

«01» вересня 2025 року _____

Нагаєв Віктор Михайлович

Предметом навчальної дисципліни є закономірності та принципи освітнього процесу у закладах вищої освіти; зміст, форми, методи й технології навчання у ЗВО; організація науково-педагогічної діяльності викладача; особливості професійного розвитку майбутнього фахівця; управління освітнім процесом у системі вищої освіти.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є (із структурно-логічної схеми освітньої програми): Філософія освіти і науки, Академічна доброчесність та культура наукового українського мовлення, Управління інтелектуальною власністю та захист авторських прав, Цифрові технології в наукових дослідженнях та управління науковими проектами.

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких загальних компетентностей (з освітньої програми): **Інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні професійні задачі й проблеми в освітній і виробничій галузях відповідно до спеціалізацій або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики та характеризується невизначеністю умов і вимог. **Загальні компетентності (ЗК):** ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами у сфері професійної освіти; розуміти тенденції менеджменту освіти, закономірності, принципи та методи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів. ЗК 9. Здатність забезпечувати методичне забезпечення організації освітнього процесу за різними організаційними формами, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у сфері професійної освіти. **Фахові компетентності (ФК):** ФК 1. Здатність розуміти тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки, окреслювати напрями подальших наукових розвідок в освітній галузі. ФК 3. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз проблем педагогічної науки та практики; передбачати шляхи подальшого розвитку освітньої галузі на основі професійної рефлексії та самоаналізу. ФК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність, забезпечувати професійну взаємодію із здобувачами, створювати сприятливе творче освітнє середовище на основі гуманістичного світогляду та сучасних методологічних підходів щодо дослідження педагогічних процесів у професійній освіті. ФК 11. Здатність обирати і ефективно використовувати інноваційні освітні технології, методи і засоби навчання, авторські методики у сфері професійної освіти за спеціалізаціями. ФК 12. Здатність розробляти авторські методики організації та проведення навчальних занять різних організаційних форм в освітній сфері, рефлексії особистісно-професійного розвитку. ФК 13. Здатність розпізнавати та реагувати на різноманітність студентів і складнощі освітнього процесу; застосовувати знання основ педагогічної теорії та практики, традиційні та інноваційні форми навчання і викладання. ФК 14. Здатність використовувати електронне навчання та інтегрувати його в освітнє середовище; організовувати навчально-творчу діяльність здобувачів на основі застосування інноваційних педагогічних технологій у галузі професійної освіти. ФК 25. Здатність удосконалювати чинні та розробляти й реалізовувати нові освітні (освітньо-наукові) програми; здійснювати керівництво науково-дослідницькою діяльністю здобувачів освіти закладів вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти. ФК 28. Здатність до підвищення кваліфікації, самоосвіти та саморозвитку, формування особистісного кар'єрного зростання у професійній сфері.

Подовжено термін дії до:

" ____ " _____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (_____ (прізвище та ініціали))

" ____ " _____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (_____ (прізвище та ініціали))

" ____ " _____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (_____ (прізвище та ініціали))

" ____ " _____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (_____ (прізвище та ініціали))

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо - кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка (А Освіта)	Статус дисципліни: <i>обов'язкова</i>	
	Спеціальність : 015 (А 5) Професійна освіта (за спеціалізаціями)	Мова викладання: <i>українська</i>	
Модулів - 2	Освітня програма : «Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту» («Професійна освіта»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
		Семестр	
Загальна кількість аудиторних годин – 90		2-й, 3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання : аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 10	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		рік.	рік.
		Самостійна робота	
		30 год.	60 год.
Вид контролю:			
<i>Залік</i>			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення полягає у формуванні в здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системних теоретичних знань і практичних умінь у галузі педагогіки вищої школи, необхідних для здійснення ефективної науково-педагогічної діяльності: оволодіння сучасними концепціями, закономірностями та принципами навчання і виховання у закладах вищої освіти; розвиток здатності проектувати, організовувати та оцінювати освітній процес у вищій школі з урахуванням специфіки професійної освіти; формування педагогічної майстерності, академічної культури та педагогічної етики викладача ЗВО; підготовку аспірантів

до викладацької діяльності, інновацій, науково-методичної роботи та інтеграції результатів власних досліджень в освітній процес.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**: формування теоретичних знань про закономірності функціонування системи вищої освіти відповідно до вимог Міністерство освіти і науки України; опанування методології та дидактики вищої школи: принципів навчання; форм організації освітнього процесу (лекції, семінари, практичні, самостійна робота); методів і сучасних освітніх технологій; формування готовності до науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти; розвиток педагогічної майстерності викладача, зокрема: педагогічної техніки; культури мовлення; педагогічного спілкування; академічної доброчесності; ознайомлення з нормативно-правовою базою вищої освіти, зокрема із Законом України «Про вищу освіту»; формування здатності проєктувати та оцінювати освітні програми відповідно до стандартів Європейського простору вищої освіти; розвиток умінь здійснювати контроль і оцінювання результатів навчання, забезпечувати якість освіти; сприяння професійному саморозвитку аспіранта як майбутнього викладача і науковця.

Внаслідок вивчення дисципліни здобувач повинен

знати: закономірності, принципи та функції освітнього процесу у закладах вищої освіти; нормативно-правову базу вищої освіти (зокрема вимоги Міністерство освіти і науки України та положення Закону України «Про вищу освіту»); структуру та зміст освітніх програм і стандартів вищої освіти; форми організації навчання (лекція, семінар, практичне заняття, консультація, самостійна робота); методи, засоби та сучасні технології навчання (інтерактивні, дистанційні, змішані); психолого-педагогічні особливості студентського віку; основи педагогічної майстерності викладача та академічної доброчесності; систему забезпечення якості вищої освіти,

вміти: проєктувати освітній процес відповідно до стандартів вищої освіти; розробляти робочі програми навчальних дисциплін і силабуси; планувати та проводити різні види занять (лекції, семінари, практичні); використовувати сучасні освітні технології та цифрові інструменти навчання; застосовувати методи контролю й оцінювання результатів навчання; організовувати самостійну роботу студентів; забезпечувати академічну доброчесність у навчальному процесі; аналізувати та вдосконалювати власну педагогічну діяльність; здійснювати науково-педагогічну та методичну роботу у ЗВО.

Програмні результати (ПР):

П Р 01. З н а т и , р о з у м і т и й у с в і д о м л ю в а т и м е т о д о л о г і ч н і ф у н к ц і ї ф і л о с о ф і ї о с в і т и , о с н о в н і п а р а д и г м и , з а к о н о м і р н о с т і й з а г а л ь н і т е -

нденції розвитку світової і вітчизняної теорії і методики професійної освіти.

ПР 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.

ПР 03. Знати закономірності, принципи, сучасні підходи, методи та засоби планування, організації освітнього процесу вищої, фахової передвищої та професійної освіти.

ПР 09. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про освіту, організацію завдань власного професійного та особистісного саморозвитку.

ПР 11. Знати методи навчання у професійній школі та якісні вимоги до їх вибору

ПР 15. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми професійної освіти, здійснювати порівняльно-педагогічний аналіз моделей розвитку світових систем професійної освіти на засадах загальнонаукової методології та академічної доброчесності.

ПР 26. Проектувати зміст навчання, розробляти та використовувати дидактичні засоби методичного супроводу навчально-

го заняття, здійснювати діагностику якості освіти.

ПР 27. Організовувати освітній процес (співпрацю в команді) студентів, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати педагогічний контроль і моніторинг результатів їх навчання здобувачів освіти.

ПР 28. Використовувати освітні технології та забезпечувати їх навчально-методичний супровід з метою створення сприятливого освітнього середовища.

ПР 30. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей і застосовувати одержані знання, уміння і навички для вирішення практичних задач і проблем у галузі професійної освіти.

ПР 33. Визначати рівень особистісного й професійного розвитку, формувати програми самовдосконалення й саморозвитку, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності

ПР 37. Застосовувати здобутки психолого-педагогічної теорії та практики, навички консультування з питань освіти при проектуванні та реалізації навчаль-

них/розвивальних проєктів на засадах студентоцентрованого підходу.

ПР 46. Створювати творче освітнє середовище, що є сприятливим для здобувачів і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.

ПР 47. Будувати і досліджувати моделі дидактичних процесів у галузі професійної освіти на основі інформаційно цифрових технологій з відповідним рівнем якості.

ПР 49. Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з професійної освіти у закладах вищої освіти із застосуванням сучасних інформаційних та цифрових технологій

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Історія та теоретико-методологічні основи педагогіки вищої освіти

Лекція 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна
Предмет, об'єкт і завдання педагогіки вищої школи. Методологічні основи. Місце дисципліни у підготовці аспірантів спеціальності 015. Місце і роль педагогічної науки в системі соціально-економічного розвитку України та її подальшої європейської інтеграції.

Лекція 2. Система вищої освіти та сучасні тенденції її розвитку Європейський та український освітній простір. Стандарти вищої освіти. Компетентнісний та студентоцентровані підходи. Вища школа як педагогічна система

Лекція 3. Дидактика вищої школи Закономірності, принципи та функції навчання у ЗВО. Зміст вищої освіти та його проєктування.

Лекція 4. Форми, методи та засоби навчання у вищій школі Традиційні та інноваційні методи навчання. Цифрові технології та дистанційне навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Методичні основи педагогіки вищої школи

Лекція 5. Контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Види, форми і методи оцінювання. Критеріальний та рейтинговий підходи. Академічна доброчесність.

Лекція 6. Виховний процес і формування особистості здобувача вищої освіти Професійна компетентність і педагогічна майстерність Цілі, напрями і методи виховання у ЗВО. Професійне та громадянське становлення майбутнього фахівця. Педагогічна діяльність викладача. Педагогічна етика та академічна культура.

Лекція 7. Інноваційна та науково-педагогічна діяльність у вищій школі Педагогічні інновації. Інтеграція наукових досліджень в освітній процес. Самоосвіта викладача. Система формування компетенцій в продовж життя.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Загальний обсяг	Кількість годин											
		денна форма						заочна форма					
		усього	лекції	Практичні	лабораторні	індивідуаль-	Самостійна	Загальний обсяг	лекції	Практичні	лабораторні	індивідуаль-	Самостійна
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I <i>Історія та теоретико-методологічні основи педагогіки вищої освіти</i>													
Тема № 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна	8		2	2			6	44	2		2		10
Тема 2. Система вищої освіти та сучасні тенденції її розвитку	8		2	2			8						10
Тема 3. Дидактика вищої школи	8		2	2			8						10
Тема 4. Форми, методи та засоби навчання у вищій школі	8		2	2			8						10

<i>Разом за розділом 1</i>	32		8	8			30	44	2		2		40
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Методичні основи педагогіки вищої школи													
Тема 5. Контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти	8	2	2				8		2	2			20
Тема 6. Виховний процес і формування особистості здобувача вищої освіти Професійна компетентність і педагогічна майстерність	8	2	2				8			2			20
Тема 7. Інноваційна та науково-педагогічна діяльність у вищій школі	8	2	2				8						
			2				6						
<i>Разом за розділом 2</i>		6	8				30	2	6				40
<i>Всього годин 90</i>		14	16				60	4	6				80

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	
2	-	
...	-	

5. Теми практичних занять

Практичне заняття 1

Тема: Аналіз сучасних концепцій розвитку вищої освіти

(робота з нормативними документами, дискусія)

Мета:

Сформувати вміння аналізувати сучасні концепції розвитку вищої освіти та застосовувати нормативно-правові документи у професійній діяльності викладача ЗВО.

Завдання:

Проаналізувати ключові положення документів Міністерство освіти і науки України та визначити їх вплив на організацію освітнього процесу.

Підготувати аргументовану позицію щодо актуальних тенденцій розвитку вищої освіти та взяти участь у фаховій дискусії.

Практичне заняття 2

Тема: Історія вищої освіти. Проектування навчальної дисципліни у ЗВО (цілі, результати навчання, компетентності)

Мета:

Сформувати здатність проектувати навчальну дисципліну відповідно до стандартів вищої освіти.

Завдання:

Визначити цілі, програмні результати навчання та компетентності навчальної дисципліни.

Розробити структурний фрагмент робочої програми або силабусу дисципліни.

Практичне заняття 3

Тема: Оцінювання результатів навчання та академічна доброчесність. Формування безпечного освітнього простору. Формування соціальної зрілості здобувачів освіти

(розробка критеріїв, рубрик, тестових завдань)

Мета:

Сформувати вміння здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання та забезпечувати академічну доброчесність.

Завдання:

Розробити критерії оцінювання, рубрику або тестові завдання з конкретної дисципліни.

Запропонувати заходи щодо формування безпечного освітнього середовища та розвитку соціальної зрілості студентів.

Практичне заняття 4

Тема: Розробка та аналіз методів і форм навчання (кейс-метод, проблемне навчання, інтерактивні технології)

Мета:

Розвинути здатність добирати й застосовувати ефективні методи та форми навчання у ЗВО.

Завдання:

Розробити фрагмент заняття із застосуванням кейс-методу або проблемного навчання.

Проаналізувати ефективність обраної інтерактивної технології для досягнення результатів навчання.

Практичне заняття 5

Тема: Методологічні основи активізації освітнього процесу. Навчально-творча діяльність здобувачів вищої освіти.

Мета:

Сформувати розуміння методологічних засад активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Завдання:

Обґрунтувати доцільність використання методів активного навчання у власній дисципліні.

Розробити приклад навчально-творчого завдання для здобувачів освіти.

Практичне заняття 6

Тема: Виховна робота у вищій школі. Сучасні інноваційні педагогічні технології у закладах вищої освіти

(моделювання виховних ситуацій, аналіз педагогічних кейсів)

Мета:

Сформувати готовність до здійснення виховної роботи та використання інноваційних педагогічних технологій у ЗВО.

Завдання:

Змоделювати виховну ситуацію та визначити шляхи її педагогічного розв'язання.

Проаналізувати педагогічний кейс і запропонувати інноваційні підходи до його вирішення.

Практичне заняття 7

Тема: Інноваційна діяльність та використання результатів наукових досліджень в освітньому процесі. Педагогічна майстерність викладача ЗВО

(презентація мініпроектів, самооцінка, педагогічне спілкування)

Мета:

Розвинути здатність до інноваційної діяльності та самовдосконалення педагогічної майстерності.

Завдання:

Підготувати та презентувати мініпроект із впровадження результатів наукового дослідження в освітній процес.

Провести самооцінку рівня педагогічної майстерності та розробити план професійного розвитку.

Практичне заняття 8

Тема: Моделі світової педагогічної практики у закладах вищої освіти. Інклюзивна освіта.

Мета:

Сформувати уявлення про світові освітні моделі та принципи інклюзивної освіти у ЗВО.

Завдання:

Проаналізувати одну з моделей світової вищої освіти та визначити можливості її адаптації в Україні.

Розробити пропозиції щодо створення інклюзивного освітнього середовища у закладі вищої освіти.

6. Теми лабораторних занять (відсутні)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	
2	-	
...	-	

7. Самостійна робота

Тема 1 Роль саморозвитку, самоосвіти та самовиховання в професійному зростанні здобувача вищої освіти

Мета:

Сформувати розуміння значення саморозвитку як чинника професійного становлення майбутнього фахівця.

Завдання:

Проаналізувати поняття «саморозвиток», «самоосвіта», «самовиховання» та визначити їх взаємозв'язок.

Розробити індивідуальний план професійного самовдосконалення.

Тема 2

Мегатенденції у вищій освіті

Мета:

Ознайомитися з глобальними тенденціями розвитку вищої освіти.

Завдання:

Охарактеризувати сучасні мегатенденції (цифровізація, інтернаціоналізація, студентоцентризм).

Проаналізувати їх вплив на систему вищої освіти України.

Тема 3

Конфліктні ситуації та педагогічні конфлікти, запобігання та розв'язання

Мета:

Сформувати навички аналізу та конструктивного вирішення педагогічних конфліктів.

Завдання:

Визначити типи педагогічних конфліктів у ЗВО.

Запропонувати алгоритм їх попередження та розв'язання.

Тема 4

Основні вектори розвитку духовності та моралі у здобувача вищої освіти

Мета:

Обґрунтувати значення духовно-морального розвитку у професійному становленні особистості.

Завдання:

Охарактеризувати чинники формування духовності студентської молоді.

Запропонувати заходи виховної роботи щодо розвитку моральних цінностей.

Тема 5**Інновації у світовій педагогіці****Мета:**

Проаналізувати сучасні інноваційні підходи у світовій освітній практиці.

Завдання:

Розглянути приклади інноваційних педагогічних технологій у різних країнах.

Визначити можливості їх адаптації у вітчизняній системі вищої освіти.

Тема 6**Педагогічна творчість: досвід, проблеми****Мета:**

Сформувати уявлення про педагогічну творчість як складову професійної майстерності викладача.

Завдання:

Проаналізувати приклади творчого підходу в діяльності викладача ЗВО.

Визначити бар'єри та умови розвитку педагогічної творчості.

Тема 7**Педагогічні умови ефективного освітнього середовища в сучасних умовах****Мета:**

Визначити чинники формування якісного та безпечного освітнього середовища.

Завдання:

Проаналізувати складові ефективного освітнього середовища у ЗВО.

Розробити пропозиції щодо його вдосконалення.

Тема 8**Базові поняття студентоцентрованого навчання****Мета:**

Сформувати цілісне розуміння концепції студентоцентрованого підходу.

Завдання:

Розкрити сутність і принципи студентоцентрованого навчання.

Навести приклади його реалізації в освітньому процесі.

Тема 9**Шляхи забезпечення якості вищої освіти****Мета:**

Ознайомитися з механізмами внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

Завдання:

Охарактеризувати систему забезпечення якості відповідно до вимог Міністерство освіти і науки України.

Запропонувати заходи внутрішнього моніторингу якості освітнього процесу.

Тема 10

Науково-методичне забезпечення навчального процесу у вищій школі: установлені нормативи та сучасні вимоги

Мета:

Сформувати розуміння структури та вимог до науково-методичного забезпечення дисципліни.

Завдання:

Проаналізувати складові навчально-методичного комплексу дисципліни.

Розробити перелік методичних матеріалів для конкретної освітньої програми.

Тема 11

Стандарти вищої освіти

Мета:

Ознайомитися зі структурою та призначенням стандартів вищої освіти.

Завдання:

Проаналізувати структуру стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю.

Визначити його роль у формуванні освітньої програми.

Тема 12

Освітні програми (освітньо-професійні, освітньо-наукові): призначення, структура, характеристика

Мета:

Сформувати вміння аналізувати та характеризувати освітні програми.

Завдання:

Порівняти освітньо-професійну та освітньо-наукову програми.

Проаналізувати структуру конкретної освітньої програми.

Тема 13

Підручник / навчальний посібник вищої школи: критерії якості

Мета:

Ознайомитися з вимогами до навчальної літератури у ЗВО.

Завдання:

Визначити критерії якості підручника/посібника для вищої школи.

Провести експертний аналіз одного навчального видання.

Тема 14

Методи навчання у вищій школі з урахування специфіки освітньої програми

Мета:

Сформувати здатність обґрунтовано добирати методи навчання відповідно до цілей та результатів освітньої програми.

Завдання:

Проаналізувати відповідність методів навчання результатам навчання програми.

Розробити приклад поєднання методів для конкретної дисципліни.

Якщо потрібно, можна додати ще форму звітності (есе, презентація, аналітична довідка, проєкт) та кількість годин для кожної теми відповідно до навчального плану.

1. Індивідуальні заняття

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни і застосування їх при вирішенні конкретних виробничих завдань; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами.

Виконане ІНДЗ студент надає наприкінці семестру, але не пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Оцінка за виконання ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни. Обсяг ІНДЗ : 15-20 сторінок. Структура ІНДЗ: вступ, теоретична частина, аналітична частина, проєктна частина, висновки та пропозиції, літературні джерела, додатки.

Вимоги до оформлення ІНДЗ

ІНДЗ припускає зміст наступних елементів наукового дослідження: практична значущість; комплексний і системний підходи до вирішення поставленого завдання; використання сучасних теоретичних методологій та наукові розробки досліджень за даною темою; застосування творчого підходу й відбиття власного бачення вирішення поставленого завдання.

Темати ІНДЗ:

1. Студентоцентроване навчання як провідний принцип сучасної вищої освіти.
2. Компетентнісний підхід у підготовці здобувачів спеціальності 015 «Професійна освіта».
3. Академічна доброчесність як складова культури якості освіти.
4. Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗВО.
5. Проєктування результатів навчання відповідно до стандартів вищої освіти.
6. Інтерактивні технології навчання у вищій школі.
7. Кейс-метод у професійній підготовці майбутніх фахівців.
8. Проблемне навчання як засіб розвитку критичного мислення студентів.
9. Дистанційне та змішане навчання у ЗВО: переваги та виклики.

10. Цифровізація освітнього процесу у сучасному університеті.
11. Формування soft skills у здобувачів вищої освіти.
12. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти.
13. Педагогічне спілкування як умова ефективності освітнього процесу.
14. Формування професійної мотивації здобувачів вищої освіти.
15. Методи оцінювання результатів навчання у компетентнісній моделі освіти.
16. Розробка рубрик та критеріїв оцінювання навчальних досягнень.
17. Інклюзивна освіта у закладах вищої освіти.
18. Психолого-педагогічні особливості студентського віку.
19. Конфлікти у вищій школі: причини та шляхи подолання.
20. Виховна робота у ЗВО в умовах сучасних соціальних викликів.
21. Педагогічні умови формування безпечного освітнього середовища.
22. Інноваційна діяльність викладача вищої школи.
23. Використання результатів наукових досліджень в освітньому процесі.
24. Методичне забезпечення навчальної дисципліни у ЗВО.
25. Аналіз стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю.
26. Розробка фрагмента освітньої програми (цілі, компетентності, результати навчання).
27. Порівняльний аналіз моделей вищої освіти різних країн.
28. Академічна мобільність як чинник інтернаціоналізації освіти.
29. Роль саморозвитку та самоосвіти у професійному становленні викладача.
30. Педагогічна творчість як складова професійної компетентності науково-педагогічного працівника.

10. Методи навчання

В системі вивчення дисципліни використовується комплекс методів навчання: пояснювально-ілюстративний, спонукальний, інструктивно-практичний, репродуктивний, діяльнісний, проблемного викладу, евристичний, дослідницько-пошуковий. Основними організаційними формами наведених вище методів навчання є: лекції, семінарські і практичні заняття, ділові і дидактичні ігри, тренінги, дискусійні форми розгляду виробничих ситуацій, складання і рішення тематичних кросвордів, наукові семінари, дебатні турніри, реферативні читання, індивідуально-дослідні завдання, навчальні конкурси, тестування.

11. Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогічної науки: об'єкт, предмет, завдання.
2. Методологічні засади педагогіки вищої школи.
3. Система вищої освіти України: структура та нормативно-правове забезпечення (роль Міністерство освіти і науки України).

4. Закон України «Про вищу освіту»: основні положення.
5. Стандарти вищої освіти: структура та призначення.
6. Освітні програми (освітньо-професійні, освітньо-наукові): структура та характеристика.
7. Компетентнісний підхід у вищій освіті.
8. Програмні результати навчання: принципи формулювання та оцінювання.
9. Студентоцентроване навчання: сутність і принципи реалізації.
10. Форми організації освітнього процесу у ЗВО.
11. Методи навчання у вищій школі та їх класифікація.
12. Інтерактивні та інноваційні технології навчання.
13. Дистанційне та змішане навчання у ЗВО.
14. Методологічні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
15. Оцінювання результатів навчання: принципи, критерії, інструменти.
16. Розробка тестових завдань і рубрик оцінювання.
17. Академічна доброчесність: принципи та механізми забезпечення.
18. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти.
19. Педагогічна майстерність викладача ЗВО.
20. Педагогічне спілкування та професійна етика викладача.
21. Психолого-педагогічні особливості студентського віку.
22. Конфлікти у вищій школі та шляхи їх розв'язання.
23. Формування безпечного освітнього середовища.
24. Виховна робота у закладах вищої освіти.
25. Розвиток духовності та моральних цінностей здобувачів освіти.
26. Інноваційна діяльність викладача вищої школи.
27. Використання результатів наукових досліджень в освітньому процесі.
28. Методичне забезпечення навчальної дисципліни.
29. Підручник і навчальний посібник вищої школи: вимоги та критерії якості.
30. Світові моделі вищої освіти та можливості їх адаптації в Україні.

13. Методи контролю

Поточне тестування, оцінка виконання індивідуального навчального завдання - оцінка за виконання практичних зайняти.

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок аспірантів складається з трьох етапів: - поточного контролю роботи студентів; проміжного контролю, підсумкового контролю (залік).

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матері-

алу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація). Об'єктами поточного контролю знань студентів є: систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань та розв'язання задач; виконання завдань для самостійного опрацювання; виконання модульного завдання. Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів: тестові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу); ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; інші.

Проміжний контроль за опануванням дисципліни здійснюється за спеціально розробленими завданнями теоретичного та практичного характеру, які оцінюються за 100-бальною системою по кожному з модулів.

Об'єктом **підсумкового контролю знань** аспірантів у формі **заліку** є виконання усних та письмових завдань. На залік виносяться вузлові питання, завдання, що потребують творчого підходу та вміння синтезувати отримані знання. Результати заліку студентів денної форми навчання оцінюються в діапазоні від 0 до 20 балів, заочної – від 20 до 40 балів.

14. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				Модульний контроль			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	модуль №1	модуль №2	20	100
5	5	5	5	5	5	5	5	20	20		

T1, T2 ... T10 - тими змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		

35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення

1. Korobkina, T., Dashenkova, N., Danchenko, I., & Omelchenko, H. (2025). The impact of corporate culture of dignity on cognitive biases, strategic decision-making and technical debt management in IT engineering. *Technology Audit and Production Reserves*, 3(4(83), 6–13. <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2025.329635> (Scopus).
2. Nagayev V., Danchenko I., Mitiashkina T., Kyrepin V. (2022) Administrative Fundamentals of Ecological Competence Forming in Agricultural Engineering Students Under Conditions of Their Professional Training. In: Tonkonogyi V., Ivanov V., Trojanowska J., Oborskyi G., Pavlenko I. (eds) *Advanced Manufacturing Processes III. InterPartner 2021. Lecture Notes in Mechanical Engineering*. Springer, Cham, P 697-706. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12570>
3. Paruta, Olena, Amelina, Viktoria, Danchenko, Iryna, Davydenko, Vitaliy and Kislov, Denis (2021) *The problems of society's globalization: peculiarities of legal socialization and public education* AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2(S24) (11). pp. 115-122. ISSN 1804-7890 <https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/Amelina=3AViktoria=3A=3A.html>
4. Данченко І.О. Формування управлінської компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців системи професійної освіти: теоретико-методологічні основи // Інноваційна педагогіка. - № 88. -2025. С. 129–133 (журнал категорії «Б», Index Copernicus International (Республіка Польща), Україна, українська) <http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2025/88/25.pdf>
5. Л Гарник, І Снегурова, І Данченко (2023). Теоретичні та практичні аспекти проведення інтеграційних процесів і міжкультурної комунікації в освітньому просторі // Наукові інновації та передові технології., в 2 (16). С 87 -99. (журнал категорії «Б», Index Copernicus International, Україна, українська). <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/archive/2>
6. Нагаєв Віктор, Данченко Ірина, Мітяшкіна Тетяна. (2021) Формування екологічної компетентності майбутніх фахівців аграрної сфери в умовах технологічної підготовки. Електронний науковий фаховий журнал «Імідж сучасного педагога». No 4 (199), 30-35 (журнал категорії «Б», Index Copernicus International, Україна, українська). <https://isp.pano.pl.ua/article/view/237627>

7. Конкуентоспроможність і розвиток спектру освітніх послуг в Україні: психолого-педагогічний аспект [Електронний ресурс] / Л. П. Гарник, І.О. Данченко [та ін.] // Перспективи та інновації науки. (Серія "Педагогіка". Серія "Психологія". Серія "Медицина") = Prospects and innovations of science (Series "Pedagogy". Series "Psychology". Series "Medicine"). – Електрон. текст. дані. – 2021. – № 3 (3). – С. 21-38. – URL (журнал категорії «Б», Index Copernicus International, Україна, українська). <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/536/539>
8. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : слов. для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Проф. освіта (аграрне виробництво, переробка с.-г. продукції та харчові технології). Ч. 1 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. О. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко. - Харків : ДБТУ, 2025. - 400 с. - Б. ц.
9. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Ч. 2 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. Г. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко ; Держ. біотехнол. ун-т. - Харків : [б. в.], 2025. - 345 с. - Б. ц.
10. Danchenko I., Tyurina V. Innovative forms of postgraduate pedagogical education: foreign internship. STUDIA SLOBOZHANICA: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2025» (Харків, ДБТУ, 30 квітня 2025 р.). Харків, 2025. С. 171-173 <https://repo.btu.kharkiv.ua/handle/123456789/67406> (Україна)
11. Данченко І.О., Тюріна В.О. Толерантність до невизначеності як професійно значуща якість особистості майбутнього офіцера сектору безпеки й оборони України. Modern vision of implementing innovations in scientific studies: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, February 14, 2025. Marseille, French Republic: International Center of Scientific Research. С. 227-231. <https://doi.org/10.36074/scientia-14.02.2025> (French Republic).
12. Данченко І.О., Тюріна В.О. Резильєнтність як фактор формування і розвитку професійної компетентності майбутнього практичного психолога в сучасних умовах Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII International Scientific and Theoretical

Conference, March 21, 2025. San Francisco, USA: International Center of Scientific Research. С.191-195. <https://doi.org/10.36074/scientia-21.03.2025> (USA)

13. Тюріна В.О., Данченко І.О., Пшеничко А.С. Толерантність до невизначеності як професійно значуща якість особистості працівників кіберполіції в умовах воєнного стану. Modern Science and Innovation: Trends, Challenges and Breakthroughs: Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, November 21, 2025. New York, USA: International Center of Scientific Research. С. 310-314. DOI 10.36074/scientia-21.11.2025. (USA).

14. Тюріна В.О., Данченко І.О. Людиноцентризм як стратегічний вектор перспективного розвитку вищої освіти в добу цифрової трансформації Цифрова етика та людиноцентрична педагогіка в епоху ШІ: психогігієна, медіаграмотність та лідерство : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 29 вересня – 9 листопада 2025 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. 144 с. С. 133-137. ISBN 978-966-397-554-2 (Україна, Польща).

15. Данченко І.О., Крамаренко А.П. Інформаційно-комунікативна компетентність у підготовці фахівців аграріїв: проблемний аспект // Євроінтеграційний вектор розвитку агроєкосистем в Україні: глобальні виклики та перспективи: матеріали міжнар. наук.-пр. конф. (05 червня 2025 року). Харків: ДБТУ, 2025. С. 231-234. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/nauka/konferentsiyi/> (Дата доступу 26.09.2025).(Україна).

16. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : слов. для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Проф. освіта (аграрне виробництво, переробка с.-г. продукції та харчові технології). Ч. 1 / Н. І. Моїсєєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. О. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко. - Харків : ДБТУ, 2025. - 400 с. - Б. ц.

17. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Ч. 2 / Н. І. Моїсєєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. Г. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко ; Держ. біотехнол. ун-т. - Харків : [б. в.], 2025. - 345 с. - Б. ц.

18. Danchenko I., Tyurina V. Innovative forms of postgraduate pedagogical education: foreign internship. STUDIA SLOBOZHANICA: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2025» (Харків,

ДБТУ, 30 квітня 2025 р.). Харків, 2025. С. 171-173
<https://repo.btu.kharkiv.ua/handle/123456789/67406> (Україна)

19. Данченко І.О., Тюріна В.О. Толерантність до невизначеності як професійно значуща якість особистості майбутнього офіцера сектору безпеки й оборони України. Modern vision of implementing innovations in scientific studies: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, February 14, 2025. Marseille, French Republic: International Center of Scientific Research. С. 227-231. <https://doi.org/10.36074/scientia-14.02.2025> (French Republic).

20. Данченко І.О., Тюріна В.О. Резильєнтність як фактор формування і розвитку професійної компетентності майбутнього практичного психолога в сучасних умовах Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII International Scientific and Theoretical Conference, March 21, 2025. San Francisco, USA: International Center of Scientific Research. С. 191-195. <https://doi.org/10.36074/scientia-21.03.2025> (USA)

21. Тюріна В.О., Данченко І.О., Пшеничко А.С. Толерантність до невизначеності як професійно значуща якість особистості працівників кіберполіції в умовах воєнного стану. Modern Science and Innovation: Trends, Challenges and Breakthroughs: Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, November 21, 2025. New York, USA: International Center of Scientific Research. С. 310-314. DOI 10.36074/scientia-21.11.2025. (USA).

22. Тюріна В.О., Данченко І.О. Людиноцентризм як стратегічний вектор перспективного розвитку вищої освіти в добу цифрової трансформації Цифрова етика та людиноцентрична педагогіка в епоху ШІ: психогігієна, медіаграмотність та лідерство : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 29 вересня – 9 листопада 2025 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. 144 с. С. 133-137. ISBN 978-966-397-554-2 (Україна, Польща).

23. Данченко І.О., Крамаренко А.П. Інформаційно-комунікативна компетентність у підготовці фахівців аграріїв: проблемний аспект // Євроінтеграційний вектор розвитку агроєкосистем в Україні: глобальні виклики та перспективи: матеріали міжнар. наук.-пр. конф. (05 червня 2025 року). Харків: ДБТУ, 2025. С. 231-234. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/nauka/konferentsiyi/> (Дата доступу 26.09.2025).(Україна).

24. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ: навчально-методичний посібник для слухачів третього рівня освіти (доктор філософії) / І.О. Данченко, Н.І. Моїсеєва. – Харків: ДБТУ, 2021. – 292 с.

25. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ: курс лекцій для слухачів третього рівня освіти / ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко. – Харків, 2024. – 130 с.

26. Педагогіка вищої освіти: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни / ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсеєва. – Харків, 2024. – 40 с
27. Педагогіка вищої освіти: методичні вказівки для проведення семінарських занять з дисципліни / ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко. – Харків, 2024. – 36 с.
28. Педагогіка вищої школи: тестові завдання для перевірки знань здобувачів третього рівня освіти (доктор філософії) ДБТУ ; уклад. І.О. Данченко, Н.І. Моїсеєва. – Харків, 2024. – 36 с.
29. Програма вступного фахового іспиту для здобуття ступеня «Доктор філософії» на основі РВО «Магістр» зі спеціальності А 5 Професійна освіта (заспеціалізаціями) галузі знань А Освіта / В. М. Нагаєв, Т. М. Герлянд, В. Є. Новікова, Т. Ю. Мітяшкіна. Харків: Державний біотехнологічний університет. 2025. 26 с.

17. Інформаційні ресурси

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, інтернет-мережа, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, порложення, накази) айти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Головних управлінь освіти та науки на обласному та районному рівнях, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та метеріали наукових конференцій.

Інформаційні сайти: 1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>. 2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. 3. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>. 4. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.

18. Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафед-рою